

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

Parabola de Zizanijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

DOMINICA QUINTA POST EPIPHANIAM.

Parabola de Zizanijs.

MATTH. XIII.

ANNO XXXII.

In xv. imaginem adnotatiuncula.

A. IESVS è navi ad Capharnaum docet.	F. Paterfamilias prohibet fieri.
B. Paterfamilias bonum semen seminans.	G. Seges matura.
C. Demon Zizania seminat ibidem noctu.	H. Paterfamilias iubet
D. Seges maturescens.	I. Zizania collecta comburi.
E. Serui mirantur nata esse zizania, eaque volunt eradica-
re, & agrum à noxijs herbis perpurgare.	K. Triticum condi in horreum.

v.x.
39.

EVANGELIVM MISSÆ.

MATTH. XIII.

ALIAM parabolam *propofuit illis dicens; Simile factū est Regnum cælorum ^b homini qui seminavit bonum semen in agro suo: cum autem dormirent homines venit ^c inimicus eius, & superfeminavit zizania in medio tritici, & abiit. Cum autem crevisset ^d herba & fructum fecisset, tunc apparuerunt & zizania. Accedentes autem ^e serui patrisfamilias, dixerunt ei; Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Vnde ergo habet zizania? Et ait illis; Inimicus homo hoc fecit. Serui autem dixerunt ei; Vis imus, & colligemus ea? & ait; ^f Non: ne fortè colligentes zizania, eradicetis simul cum eis & triticum. Sinite vtraque crescere vsque ad ^g messem: & in tempore messis dicam messoribus; Colligite primum zizania, & ^h alligate ea in fasciculos ad comburendum: triticum autem ⁱ congregate in ^k horreum meum. Tunc dimissis turbis venit in domum: & acceperunt ad eum discipuli eius, dicentes; Ediffere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait illis; Qui seminat bonū semen, est ^l filius hominis. Ager autem est ^m mundus. Bonū verò semen, hi sunt filij Regni. Zizania autem filij ⁿ sunt nequam. Inimicus autē qui seminavit ea, est ^o Diabolus. Messis verò ^p consummatio sæculi est. Meflores autem Angeli sunt. Sicut ergo colliguntur zizania, & igni comburuntur; sic erit in consummatione sæculi. ^q Mittet filius hominis Angelos suos, & ^r colligent de regno eius omnia scandala, & eos qui faciunt iniquitatem, & mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc ^s iusti fulgebunt sicuti Sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat.

ADNO-

ADNOTATIO.

A. **I**ESVS in nauis ad littus alligata apud Capharnaum sedens & docens, iuxta ipsum astant discipuli, in littore vero plurima hominum turba: ibi enim dixit zizaniorum, & alias parabolae. Porro zizanium, lolium esse scribit Basilius in v. Homilia hexameri, & Ambrosius in suo hexamero cap. x. lib. ij. Quae igitur est *zapa* Dioscoridi, id est, zizanium, ita dictum graece, quod frumentum corrumpat. Et tamen si Theophrasto credimus, mutatur nonnunquam ara in triticum, rursus in aram triticum: qualem mutationem probare videtur Basilius eodem loco; nam triticum mutatur in triticum nigrum, quod *zapa* vocat, & rursus in frumentum dicit redire. Ad quod alludere videtur Chrysostomus exponens hanc parabolam: inquit enim, Quid est quod ait, ne eradicetis simul & triticum? Certè aut quia si arma capitis, necesse est cum hereticos trucidatis multos simul sanctorum interire, aut quia ab ipsis zizanias verisimile est multos in triticum conuertendos. Si ergo prouenientes euellitis, & frumenta deperibunt, quae à commutatis zizanias prouenirent. De quo Chrysostomi loco inferius. Verum subdit aperitè Basilius superiori loco zizaniam non tritico mutata, sed ex origine sua principioque nasci, propriumque suum obtinere semen. Quare de hoc zizanio intelligenda erit parabola Euangelij, hoc est de hac ratione ara siue lolij, non de Theophrasti: quae tamen non tam est mutatio naturae unius in aliam, quam eiusdem deprauatio & restitutio. Illam igitur esse rationem zizaniorum aperitè ex descriptione parabolae, atque eius expositione colligitur. Facit enim suam sementem Diabolus, & Christus suam. Christi semen est omnis propagatio boni, Diaboli omnis mali. Porro lolij si multum accipiat panis, inebriat, caput graui somno & vertigine afficit, visum obtenebrat: quae nostri zizanij declarant effectus discretè, heresis praecipue, tum omnis etiam peccati. Nec multum necessum est adesse zizanij, ut haec mala proueniant; omnis enim heresis, & omne peccatum illas generat pessimas animi deprauationes, eò copiosius quo est grauis.

B. Paterfamilias, qui bonum semen in agro suo seminauerat.

C. Ager, ubi sementem bonam senerat Pa-

terfamilias, & in eodem teterrimus Daemon zizaniam noctu, cum homines dormirent, spargens.

D. Idem ager, ubi iam herba creuerat, & iam seges ad maturitatem appetebat. Non enim potuit eodem loco sementis & seges describi.

E. Serui mirantur nata esse zizaniam, & illa volunt herbescentia adhuc colligere, atque agrum noxijs herbis expurgare.

F. Paterfamilias illud fieri prohibet, ne forte simul triticum cum zizanias eradicetur: sed potius sinenda zizaniam ad messem usque crescere. Nihil autem hinc verendum ne de hereticis supplicium accipi non possit & debeat: neque enim Christus prohibet zizaniam eradicari, nisi si aliter extirpari non possint, quàm eradicato simul tritico. Quare si excindi hereticus ita possit, ut non solum non simul excindatur Catholicus, sed conseruetur etiam in fide & pietate, ac proficiat; quis non intelliget hoc voluisse Christum, & hanc esse rationem qua sapienter & pie vititur Ecclesia in damnatione hereticorum, ex germana Christi & pura doctrina? Nam si non potest animaduertere in hereticos sine sua iactura; non animaduertit. Atque adeo cum semper damnet hereticos culpa grauisima, & gladio suo feriat spirituali, non semper capitis poena plectit. Nam eorum multitudo aliquando, vel potentia facit, ut in illos ultimam poenam persequi non possint Catholici Principes, vel sine graui detrimento non possint. Ad quod respexit Chrysostomus, quemadmodum ad illud, ut spem non extinguant, si qua haberi possit de hereticorum conuersione. Quod etiam Ecclesia curat magna cum charitate & sapientia, ubi hereticos priusquam damnandos capitis tradat, ad poenitentiam inuitat, nec punit, donec iudicet nihil praeterea esse expectandum. Quod etiam Inquisitores usurpant, ubi delatos hereseos in carcere diu detinent, & frequenter admovent salutariter & mansuete, & ipsorum aliqui oportune poenitentiam recipiunt. Denique nihil in hereticos designatur, quod ex doctrina & verbo Christi non accipiat auctoritatem: cuius rei iudicium atque arbitrium planè videtur reliquisse Ecclesiae suae sponse Christus. Nam cum reliquas partes parabolae exponat, illud tamen

F quod

quod erat in parabola nō declarat, quid sit quod serui Patrū familias volunt ante messem zizania colligere. Quod cum non facit aliter quā parabola indicat, absque dubitatione relinquit iudicandum Prepositis Ecclesiæ suæ, quæ sint relinquenda zizania ad consummationem seculorum. Illud tamen diserte denunciat; qui penas non dederint ante mortem, illos nisi respiciant,

post mortem esse daturos, nec vllum illis futurū effugium à facie iræ Domini.

G. Seges matura.

H. Paterfamilias imperat seruis ut primum zizania colligant, & alligata in fasciculos cōburant, triticum vero condant in horreum.

I. Iussa exequuntur serui, & cōburunt zizania.

K. Triticum autem condunt in horreum.

MEDITATIO.

PLanè sapien ter atque vtiliter facis bone IESV, vbi in mundum, in Ecclesiam etiā immitti à Diabolo mala permittis, & ea finis crescere ad consummationem vsque seculorum, ne iacturam scilicet faciāt Electi tui vtilitatis, quam illinc de tua gratia capeffere possunt. Ita elucet tua iustitia, tua benignitas, prouidentia tua infinita. Similiter Domine in nobis agnoscimus à te fieri, sicut in nos relicta ex originali peccato concupiscentia, faciunt alia peccata, & corruptiones ex his pro-

uenientes, infert tentator Dæmon tentationes ac perturbationes: carnem, mundum, quid mali in nos non armat? Sed hæc ille facit sua malitia, tu permittis tua bonitate & prouidentia. At infensati nos turbamur, quasi illa nobis non sint salutaria, & quæ ad meliora nos quasi adigant. Omne igitur gaudium existimabimus magne IESV, per te, & in te, vbi in varias tentationes incidimus: tu nobis adsis, nobis fructum tentationis reponas optatum tua benignitate infinita.

Jacob. 1.

DOMINICA SEPTVAGESIMÆ.

De conuentione ex denario diurno.

MATTH. XX. ANNO XXXIII.

In xvi. imaginem adnotatiuncula.

xvi.

72.

A. IESVS in itinere à Galilæa ad fines Iudææ trans Iordanem docet.

B. Paterfamilias primo mane conduxit operarios.

C. Idem facit hora tertia.

D. Idem sexta.

E. Idem nona.

F. Tandem circa horam vndecimam idem facit. De-

signantur autem hora in circulis per solem super horizontem.

G. Vineæ, quæ mittuntur operarij, & variè occupantur.

H. Dominus vineæ, siue Paterfamilias prescribens Procuratori.

I. Procurator exequitur mandatum, & equaliter omnibus enumerat: primi conueniuntur &c.

EVAN-